EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.5.2014
COM(2014) 277 final

POROČILO KOMISIJE

EKONOMSKO-FINANČNEMU ODBORU

v skladu s členom 12 Uredbe (EU) št. 1210/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2010 o preverjanju pristnosti eurokovancev in ravnanju z eurokovanci, neprimernimi za obtok

POROČILO KOMISIJE
EKONOMSKO-FINANČNEMU ODBORU

v skladu s členom 12 Uredbe (EU) št. 1210/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2010 o preverjanju pristnosti eurokovancev in ravnanju z eurokovanci, neprimernimi za obtok[1]

1. NAMEN UREDBE (EU) št. 1210/2010

Da bi se izboljšala zaščita pred ponarejanjem eura Uredba Sveta (ES) št. 1338/2001[2] o določitvi ukrepov, potrebnih za zaščito eura pred ponarejanjem določa, da morajo kreditne institucije in drugi ponudniki plačilnih storitev v okviru svojih plačilnih dejavnosti, kot tudi vse druge institucije, ki sodelujejo pri obdelavi bankovcev in kovancev ter njihovi distribuciji javnosti (v nadaljnjem besedilu: institucije), izpolniti zahtevo po preverjanju pristnosti eurobankovcev in eurokovancev, ki so jih prejeli in jih nameravajo znova dati v obtok, ter zagotoviti, da se odkrijejo ponaredki.

Za kovance je ta obveznost podrobneje navedena v Uredbi (EU) št. 1210/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2010 o preverjanju pristnosti eurokovancev in ravnanju z eurokovanci, neprimernimi za obtok (v nadaljnjem besedilu: Uredba). Namen Uredbe je zagotoviti učinkovito in enotno preverjanje pristnosti eurokovancev v celotnem euroobmočju z uvedbo zavezujočih pravil za izvajanje skupnih postopkov preverjanja pristnosti eurokovancev v obtoku, ter za izvajanje mehanizmov nadzora teh postopkov, ki jih izvajajo nacionalni organi. Postopek preverjanja pristnosti je zasnovan tako, da se z njim preveri, ali so eurokovanci pristni in primerni za obtok.

Uredba določa, da se obveznost preverjanja pristnosti izvaja z napravami za razvrščanje kovancev ali to opravi usposobljeno osebje. Po izvedenem postopku preverjanja pristnosti se vsi ponarejeni eurokovanci in eurokovanci, neprimerni za obtok, pošljejo nacionalnemu analitskemu centru za kovance ali drugemu organu, ki ga imenuje zadevna država članica. Uredba določa zahteve za testiranje naprav za razvrščanje kovancev, pravila za ravnanje z

[1] UL L 339, 22.12.2010, str. 5.
[2] UL L 181, 4.7.2001, str. 6.

eurokovanci, neprimernimi za obtok, in mehanizme nadzora, ki jih morajo sprejeti države članice za zagotovitev, da institucije izpolnjujejo svoje obveznosti preverjanja pristnosti.
V skladu s členom 7 navedene uredbe je Evropski tehnični in znanstveni center (v nadaljnjem besedilu: ETSC), ustanovljen z Odločbo Komisije 2005/37/ES[3], pripravil smernice o izvajanju Uredbe (EU) št. 1210/2010 (v nadaljnjem besedilu: smernice ETSC).

2. NAMEN POROČILA

Komisija v skladu s členom 12(4) Uredbe po opravljeni analizi prejetih letnih poročil držav članic predloži letno poročilo Ekonomsko-finančnemu odboru o poteku preverjanja pristnosti eurokovancev in eurokovancev, neprimernih za obtok, ter o rezultatih v zvezi s tem.
Komisija je tokrat prvič pripravila tako letno poročilo. Uredba se za preverjanje pristnosti uporablja od 1. januarja 2012. Poročilo zajema leto 2012, njegov glavni namen pa je oceniti ustreznost izvajanja skupnih postopkov preverjanja pristnosti in učinkovitost mehanizmov nadzora postopkov preverjanja pristnosti, ki jih izvajajo nacionalni organi, ter izdelati celovit statistični pregled, ki bo temeljil na poročilih držav članic.

3. POROČILA DRŽAV ČLANIC O NJIHOVIH DEJAVNOSTIH GLEDE PREVERJANJA PRISTNOSTI EUROKOVANCEV

V skladu s členom 12(1) države članice Komisiji vsako leto predložijo poročila o svojih dejavnostih glede preverjanja pristnosti eurokovancev. Informacije, ki se posredujejo, vključujejo število opravljenih pregledov in število preizkušenih naprav za razvrščanje kovancev, rezultate testa, količino kovancev, razvrščenih s temi napravami, število analiziranih sumljivih kovancev in število povrnjenih eurokovancev, neprimernih za obtok, kakor tudi podrobnosti o vseh odstopanjih, določenih v Uredbi.
Rok za predložitev letnih poročil držav članic določajo smernice ETSC, in sicer 15. februar v letu, ki sledi letu, o katerem se poroča[4].

[3] Odločba Komisije z dne 29. oktobra 2004 o ustanovitvi Evropskega tehničnega in znanstvenega centra (ETSC) in o določitvi koordinacije tehničnih ukrepov za zaščito euro kovancev proti ponarejanju. UL L 19, 21.1.2005, str. 73.
[4] Do roka 15. 2. 2013 je svoja poročila predložilo samo 7 držav članic euroobmočja.

4. OCENA POROČIL DRŽAV ČLANIC ZA LETO 2012

4.1. Merila za ocenjevanje

Glavna merila za preverjanje pristnosti eurokovancev in eurokovancev, neprimernih za obtok, ki jih je treba navesti v poročilu, so določena v členu 12 te uredbe. Člen 7 Uredbe zaradi uskladitve izvajanja postopkov preverjanja pristnosti nalaga Evropskemu tehničnemu in znanstvenemu centru (ETSC), da po posvetovanju s skupino izvedencev za boj proti ponarejanju kovancev (CCEG) določi smernice, vključno s praktičnim izvajanjem, povezanim z nadzorom, preverjanji in revizijo, ki jih izvajajo države članice. Države članice so morale na podlagi smernic ETSC poročati o naslednjih kazalnikih[5]:

1. Skupno število razvrščenih kovancev v letu 2012 za tri najvišje vrednosti;
2. Skupno število pregledov, opravljenih v prostorih institucij;
3. Skupno število preizkušenih naprav za razvrščanje kovancev;
4. Skupna količina kovancev, ki so bili razvrščeni s preizkušenimi napravami za razvrščanje kovancev;
5. Skupno število analiziranih kovancev, za katere se sumi, da so ponarejeni;
6. Skupno število neprimernih kovancev, ki so bili povrnjeni.

4.2. Ocena poročil

16 držav članic euroobmočja je izpolnilo svojo obveznost in predložilo „letno poročilo“, in sicer: Belgija, Nemčija, Estonija, Grčija, Španija, Francija, Irska, Italija, Ciper, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Avstrija, Portugalska, Slovenija in Slovaška.

Med državami članicami, ki so prejele opomin, samo Finska še ni izpolnila svoje obveznosti.

Treba je omeniti, da to poročilo, v kolikor se sklicuje na skupno število, odraža le podatke tistih držav članic euroobmočja, ki so jih doslej predložile.

Celoten pregled vseh podatkov je na voljo v Prilogi II.

[5] Glej Prilogo I.

4.2.1. Skupno število razvrščenih kovancev v letu 2012 za tri najvišje vrednosti

Institucije[6] v skladu s členom 3 svojo obveznost preverjanja pristnosti izpolnjujejo z uporabo naprav za razvrščanje kovancev, vključenih na seznam ETSC, ki so zasnovane za preverjanje, ali so eurokovanci pristni in primerni za obtok.

Skupno število kovancev, ki so razvrščeni z napravami za razvrščanje kovancev v letu 2012 za tri najvišje vrednosti (2 EUR, 1 EUR in 50 centov), znaša **9 845 834 296**[7]. Ta količina predstavlja **58,82 %** vseh kovancev v obtoku[8].

4.2.2. Skupno število pregledov, opravljenih v prostorih institucij

V skladu s členom 6 Uredbe države članice vsako leto opravijo preglede v prostorih institucij, da na podlagi testov odkrivanja ponaredkov preizkusijo pravilno delovanje reprezentativnega števila uporabljenih naprav za razvrščanje kovancev.

V letu 2012 je bilo v državah članicah opravljeno **220**[9] pregledov v prostorih institucij. Število pregledov v poročilu se znatno razlikuje, in sicer od **1** do **76** pregledov v posamezni državi članici. To je mogoče razložiti z velikostjo trga in z organiziranostjo trga v posamezni državi članici glede na razvrščanje denarja. V nekaterih državah članicah je celoten znesek kovancev razvrščala ena sama družba za prevoz gotovine, v drugih pa so to izvajale na primer posamezne komercialne banke. Štiri države članice (Grčija, Italija, Luksemburg in Malta) v poročilu niso navedle nobenega pregleda. Te bodo pozvane, da izboljšajo svoje poročanje ali da uvedejo mehanizme nadzora, če tega še niso storile.

4.2.3. Skupno število preizkušenih naprav za razvrščanje kovancev

Skupno je bilo preizkušeno **315**[10] naprav za razvrščanje kovancev, pri čemer je **70,15 %**[11] naprav ustrezalo specifikacijam. Na napravah, za katere se ugotovi, da ne ustrezajo specifikacijam, bi bilo treba izvesti korektivne ukrepe iz člena 6(7) Uredbe.

---

[6] Člen 2(d) Uredbe št. 1210/2010 v povezavi s členom 6(1) Uredbe št. 1338/2001.
[7] Glej Prilogo I.
[8] Izračunana na podlagi neto izdaje 16 737 875 000 kovancev (vir: Poročilo o valutnem informacijskem sistemu ECB, december 2012, *ECB Currency information system report*). Treba je opozoriti, da so bili nekateri kovanci morda večkrat pregledani.
[9] Glej Prilogo I.
[10] Glej Prilogo I.
[11] Glej Prilogo II.

4.2.4. Skupna količina kovancev, ki so bili razvrščeni s preizkušenimi napravami za razvrščanje kovancev

Razen, če je bila Komisija obveščena o odstopanju v skladu s členom 6(5) Uredbe, morajo države članice v skladu s členom 6(3) preizkusiti naprave za razvrščanje kovancev, ki so razvrstile vsaj 25 % neto seštete skupne količine treh najvišjih vrednosti eurokovancev, ki jih je ta država članica izdala od uvedbe eurokovancev do konca leta 2011.

Na podlagi podatkov iz zbirke podatkov ECB o neto izdaji za vsako državo članico od uvedbe evra do konca leta 2011 so merilo 25 % iz člena 6(3) izpolnjevale naslednje države članice: Belgija, Estonija, Španija, Francija, Irska, Nizozemska, Portugalska in Slovenija[12] (glej Prilogo III).

Nemčija in Slovaška sta uporabili odstopanje iz člena 6(5) in sta izpolnjevali nižji prag, ki je 10 %[13].

Celotna količina kovancev, ki so jih razvrstili z napravami za razvrščanje kovancev, ki so jih pregledali imenovani nacionalni organi, znaša **6 117 955 983**[14]. Ta količina predstavlja **62,13 %** vseh razvrščenih kovancev v letu 2012[15].

4.2.5. Skupno število analiziranih kovancev, za katere se sumi, da so ponarejeni

Skupno število analiziranih kovancev, za katere se sumi, da so ponarejeni, se nanaša na vse sumljive kovance, ki so bili poslani v analizo nacionalnim analitskim centrom za kovance v posameznih državah članicah. Skupno število analiziranih kovancev, za katere se sumi, da so ponarejeni, znaša **567 054**[16]. Skupno število odkritih ponarejenih kovancev v obtoku znaša **180 139**[17].

4.2.6. Skupno število neprimernih kovancev, ki so bili povrnjeni.

Države članice povrnejo ali nadomestijo eurokovance, ki so postali neprimerni za obtok zaradi dolge uporabe ali poškodbe ali so bili izločeni med postopkom preverjanja pristnosti iz kakršnega koli drugega razloga. Države članice lahko zavrnejo povračilo tistih eurokovancev, neprimernih za obtok, ki so bili predelani bodisi namerno bodisi v postopku, za katerega se

[12] Meril niso izpolnjevale Italija, Ciper, Luksemburg, Malta, Avstrija.
[13] Grčija je zaprosila za odstopanje, vendar ni izpolnjevala 10-odstotnega pragu, saj ni sporočila nobenega pregleda.
[14] Glej Prilogo I.
[15] Glede na podatek iz točke 4.2.1.
[16] Glej Prilogo I.
[17] Vir: Letno poročilo ETSC, „Zaščita evrskih kovancev v letu 2012“ (*The protection of the euro coins in 2012*).

upravičeno pričakuje, da bo učinkoval kot sprememba, brez poseganja v povračilo kovancev, zbranih v dobrodelne namene, kot so kovanci, „vrženi v vodnjake“.

Skupno število povrnjenih neprimernih kovancev znaša **14 002 311**[18].

5. ZAKLJUČKI

To poročilo je prvo poročilo, izdelano v skladu s členom 12(4) Uredbe. Ker se Uredba, razen poglavja III, uporablja od 1. januarja 2012, je bilo koledarsko leto 2012 prvo leto izvajanja Uredbe.

Ker Komisija še ni prejela vseh poročil[19], bo sprejela potrebne ukrepe, da države članice euroobmočja opozori, naj pravočasno izpolnijo svoje obveznosti iz Uredbe 1210/2010.

Na podlagi poslanih informacij je mogoče skleniti, da je bil postopek preverjanja pristnosti v „institucijah“ uveden v večini držav članic euroobmočja in da 12 od 17 držav članic euroobmočja izvaja preglede pravilnega izvajanja obveznosti preverjanja pristnosti v „ustanovah“ iz člena 6 Uredbe št. 1338/2001.

Kljub temu je treba obveznost poročanja nekoliko spremeniti, da bo Komisija imela celovit pregled nad postopki preverjanja pristnosti, ki so jih uvedle države članice. Celovitost in homogenost poročil držav članic nista na ravni, ki bi Komisiji omogočala izdelati podrobno oceno. Nadaljnje uskladitve in izboljšave poročanja bodo obravnavane v okviru obstoječe strokovne skupine (skupina izvedencev za boj proti ponarejanju kovancev) in podrobno opisane v smernicah ETSC glede prihodnjih poročil.

[18] Glej Prilogo I.

[19] Kot je navedeno v oddelku 4.2, je svojo obveznost predložitve poročila izpolnilo 16 držav članic, medtem ko Finska tega ni mogla izpolniti.